

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๖

บทบรรณาธิการ

คำถาม การนำข้อมูลบัตรเครดิตของผู้อื่นไปใช้ชำระค่าบริการผ่านเว็บไซต์โดยผู้อื่นไม่ยินยอม เป็นความผิดฐานใช้บัตรเครดิตของผู้อื่นที่ออกให้เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดโดยมิชอบ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐/๒๕๖๔

บัตรเครดิตถือเป็น “บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) เนื่องจากผู้ออกได้ออกเอกสารคือบัตรเครดิตให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ โดยมีการบันทึกข้อมูลในชิปการ์ดและแถบแม่เหล็ก ซึ่งเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน **ส่วนข้อมูลบัตรเครดิต** ได้แก่ หมายเลขบัตรเครดิต ชื่อผู้ถือ และวันหมดอายุ เมื่อปรากฏอยู่บนบัตรเครดิตซึ่งเป็นบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย ถือว่าเป็นกรณีที่มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ จึงไม่เป็น “บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ข)

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) เป็นเพียงบทนิยามว่าสิ่งใดเป็น “บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์” ตามประมวลกฎหมายอาญา แต่มิได้ระบุเกี่ยวกับวิธีใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ไว้โดยเฉพาะ การวินิจฉัยว่าการกระทำใดเป็นการใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ จึงต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นวิธีใช้โดยทั่วไปของบัตรเครดิตชนิดนั้นหรือไม่ โดยไม่จำกัดว่าหากเป็น “บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์” ตามนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) แล้ว การใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์จะต้องเป็นการใช้เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่ผู้ออกได้ออกให้โดยตรงเท่านั้น ดังจะเห็นได้จาก “บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์” ตามนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ข) ที่ระบุว่า “...มีวิธีการใช้ทำนองเดียวกับ (ก)” ทั้งที่ไม่มี การออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดไว้ให้ แสดงว่าบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ตามนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) ย่อมสามารถใช้เฉพาะข้อมูลหรือรหัสได้เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้การวินิจฉัยว่าจำเลยใช้บัตรเครดิตของโจทก์โดยมิชอบหรือไม่ จึงต้องพิจารณา

ว่าการกระทำของจำเลยเป็นวิธีใช้บัตรเครดิตโดยทั่วไปหรือไม่ ซึ่งในปัจจุบันการกรอกข้อมูลบัตรเครดิตเพื่อชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดผ่านทางเว็บไซต์ โดยผู้รับชำระไม่ต้องเห็นบัตรเครดิต เป็นวิธีใช้บัตรเครดิตโดยทั่วไปวิธีหนึ่ง การที่จำเลยนำข้อมูลบัตรเครดิตของโจทก์ไปใช้ชำระค่าบริการที่พักรของจำเลยผ่านเว็บไซต์ อ. ดอทคอม จึงเป็นการใช้บัตรเครดิตของโจทก์แล้ว จำเลยมีความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นที่ออกให้เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสด โดยมีชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙/๕ ประกอบมาตรา ๒๖๙/๗

คำถาม ททรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรสโดยการให้โดยเสน่หา หากผู้รับจะทำบันทึกการโอนกรรมสิทธิ์คืนให้แก่ผู้ให้ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗/๒/๒๕๖๓

โจทก์จดทะเบียนยกกรรมสิทธิ์เฉพาะส่วนในที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยโดยไม่มีค่าตอบแทนเป็นการให้โดยเสน่หา มิใช่โจทก์และจำเลยทำสัญญาขายที่ดินพิพาท แม้ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาระหว่างสมรส แต่เป็นการได้มาโดยการให้โดยเสน่หาจากโจทก์ อันถือเป็นสินส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๑ (๓) จำเลยย่อมมีสิทธิทำบันทึกโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทคืนให้แก่โจทก์อันเป็นการจัดการสินส่วนตัวของจำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๓ **หาต้องได้รับความยินยอมจากภริยาจำเลยไม่**

บันทึกโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทคืนให้แก่โจทก์มีลักษณะเป็นสัญญาต่างตอบแทน มีผลผูกพันโจทก์และจำเลยให้ต้องปฏิบัติตาม เมื่อโจทก์มีคำขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนให้ที่ดินพิพาทเฉพาะส่วนของโจทก์ให้กลับมาเป็นของโจทก์ โจทก์ย่อมต้องชำระค่าตอบแทนแก่จำเลยในวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ และแบ่งค่าเช่าให้จำเลยนับจากวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ โดยโจทก์เป็นฝ่ายเสียค่าธรรมเนียมตามบันทึกโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทคืนให้แก่โจทก์เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยกชั้นอ้างได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๔๖ มิใช่เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง

คำถาม ระหว่างสมรส คู่สมรสฝ่ายหนึ่งใช้เงินสินส่วนตัวก่อสร้างบ้านในที่ดินสินส่วนตัว ดังนี้ บ้านที่ปลูกเป็นสินส่วนตัว หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓

โจทก์ใช้เงินสินส่วนตัวของโจทก์ที่มีมาก่อนจดทะเบียนสมรสกับจำเลยที่ ๑ ซื้อที่ดินพิพาทแล้ว โจทก์ยังใช้เงินสินส่วนตัวของโจทก์ก่อสร้างบ้าน โรงจอดรถ คอกวัว และศาลาริมน้ำในที่ดินพิพาทของโจทก์ แม้เป็นการก่อสร้างในระหว่างที่โจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นสามีภริยากันก็จะถือว่าบ้านพิพาทเป็นทรัพย์สินที่โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ได้มาระหว่างสมรสหาได้ไม่ บ้านพิพาทย่อมเป็นสินส่วนตัวของโจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๒ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสองออกจากบ้านพิพาทและเรียกค่าเสียหายได้

คำถาม เจ้าของหุ้นของบริษัทที่แท้จริงแต่ไม่มีรายชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น (มีตัวแทนถือหุ้นและเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทแทน) มีอำนาจฟ้องให้เพิกถอนการจดทะเบียนบริษัทที่เกิดจากการกระทำที่ไม่ชอบอันเป็นการละเมิดต่อผู้เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริงหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๑๘/๒๕๖๓

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ เรื่อง การประกอบกิจการของคนต่างด้าว มิใช่ข้อห้ามอันเด็ดขาดในการประกอบธุรกิจและถือหุ้นของคนต่างด้าว เมื่อโจทก์อ้างว่าโจทก์เป็นผู้ลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการบริษัท บ. แล้วถูกจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ร่วมกันกระทำละเมิดต่อโจทก์โดยการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นและกรรมการบริษัท อันเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ผู้เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง โจทก์มีอำนาจฟ้อง

จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ กระทำการข่มขู่ให้ ส. ตัวแทนโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท บ. ให้ลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียนบริษัทและเอกสารอื่น ๆ อันเป็นผลโดยตรงที่ทำให้จำเลยที่ ๔ เข้ามาถือหุ้นและเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท บ. แทน ส. ตัวแทนโจทก์และจำเลยที่ ๔ อาศัยฐานะการเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท บ. ตกลงเลิกสัญญาเช่าที่ดินกับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จนเป็นเหตุให้ร้านค้าแพฟของโจทก์ถูกรื้อถอนไป การกระทำของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จึงเป็นการร่วมกระทำละเมิดต่อโจทก์ ต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่โจทก์

โจทก์เป็นเจ้าของหุ้นของบริษัท บ. ที่แท้จริง แม้โจทก์ไม่มีรายชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น แต่กรรมการของบริษัทและผู้ถือหุ้นทุกคนในปัจจุบันของบริษัทล้วนเป็นผลมาจากการกระทำละเมิดของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่กระทำการข่มขู่ ส. ตัวแทนถือหุ้นและเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท บ. แทนโจทก์ให้ลงลายมือชื่อถือหุ้นให้แก่จำเลยที่ ๔ และลงนามจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการให้จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการแทน ส. และจำเลยที่ ๔ กระทำการเพิ่มชื่อจำเลยที่ ๖ เข้ามาเป็นกรรมการบริษัท บ. ดังนั้น จำเลยที่ ๔ ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทและผู้มีรายชื่อถือหุ้นบริษัท บ. ย่อมคาดหมายได้ว่าจะไม่ฟ้องจำเลยที่ ๔ ผู้เป็นกรรมการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัท โจทก์ในฐานะเจ้าของหุ้นที่แท้จริงที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ย่อมฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนบริษัท บ. ที่เกิดจากการกระทำที่ไม่ชอบอันเป็นการละเมิดของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๑๙๕

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ